

18.11.2011

VĚDCI VARUJÍ: EXTRÉMNÍCH PROJEVŮ POČASÍ VÝRAZNĚ PŘIBUDE

Pokud nezačneme snižovat emise skleníkových plynů, některé oblasti se stanou zcela neobyvatelnými a lidé si budou muset hledat nové domovy. K tomu se přidají častější, intenzivnější a méně předvídatelné vlny veder, sucha a záplavy, ale také stoupající hladina moří. To jsou některé ze závěrů dnes zveřejněné zprávy Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) o vlivu klimatické změny na extrémní projevy počasí.

První a druhá pracovní skupina IPCC zasedala společně se zástupci států tento týden v ugandském hlavním městě Kampale. Finální podoba shrnutí studie byla zveřejněna poté, co prošla podrobnou kontrolou. Zpráva shrnuje doposud nejucelenější studii o vlivu klimatické změny na extrémní projevy počasí, její plné znění bude zveřejněno v únoru.

Studie předpovídá s vysokou mírou pravděpodobnosti vlny veder v jižní Evropě, sucha v severní Africe a silnější větrné bouře v Karibiku. Události se budou objevovat nečekaně. Pokud státy nenastartují modernizaci ekonomiky a nezačnou snižovat emise, stanou se některá místa planety, především některé z ostrovů, pro lidi zcela neobyvatelnými.

Ostrovní státy jsou ohroženy nejen bouřemi, ale především zvyšováním hladiny oceánů, které vědci dokážou předpovědět s vysokou přesností. Rostoucí hladina moří přitom vede jak k erozi pobřežních oblastí, tak k zasoštění vnitrozemských vodních zdrojů a farmářské půdy. Obyvatelé postižených oblastí budou nuceni k vystěhování do jiných regionů a tlak na okolní oblasti se zvýší.

Průměrná globální teplota se od dob před průmyslovou revolucí zvýšila již o téměř 1°C. Pokud nedojde ke snižování emisí, očekává se oteplení o další 1 až 5°C do konce století. Regionální teploty se však od globálního průměru mohou značně lišit. Například rekordní teploty v létě roku 2003, které způsobily úmrtí až 70 000 lidí v Evropě, se do poloviny století mohou stát teplotami průměrnými.

S pravděpodobností přes 90 % vědci předpovídají, že extrémně teplých dní a nocí přibude, zatímco extrémně chladných ubude. Velmi pravděpodobné jsou silné deště a koncentrace srážek do kratších období. Rychlost větru tropických cyklónů a výskyt povodní se zvýší s pravděpodobností vyšší než 66 %. Se střední mírou pravděpodobnosti se zvýší vlny sucha v některých obdobích roku v dalších regionech světa.

Studie zároveň přiznává, že ne všechny extrémní projevy počasí jsou způsobeny klimatickou změnou. Stejně tak vyšší škody na životech i majetku nemusí být způsobeny pouze vyšší intenzitou a frekvencí extrémních událostí, ale i nárůstem počtu obyvatel a hodnoty jejich majetku.

Studie o 800 stránkách je syntézou tisíců nových recenzovaných vědeckých studií. Její vypracování trvalo 3 roky. Některé závěry jsou opřeny o vysokou míru jistoty, u jiných

ČLENY KLIMATICKÉ KOALICE JSOU: Adra, o.s., Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Centrum pro dopravu a energetiku, Educon, Ekologický institut Veronica, Ekologický právní servis, Ekumenická akademie Praha, Glopolis, Greenpeace ČR, Hnutí DUHA, Přátelé přírody ČR.

naopak autoři zdůrazňují větší podíl nejistoty, který je dán především neexistencí potřebných dat.

CITACE

Barbora Hanžlová, koordinátorka Klimatické koalice, řekla:

„Musíme pokračovat v podpoře čistých a inovativních řešení, která jednak podpoří ekonomiku a jednak povedou ke snížení emisí. Současně s tím je ale potřebné investovat do adaptačních opatření a naší schopnosti reagovat na nevyhnutelné události, které nás čekají. Čím pomaleji budou emise klesat, tím více finančních prostředků bude třeba vynaložit na odstraňování škod.“

Jan Doležal z Analytického centra Glopolis řekl:

“Ze zprávy jasně vyplývá, že stávající opatření na ochranu klimatu jsou nedostatečná. Nedokážou zabránit nárůstu extrémních projevů počasí a jejich ničujícím dopadům. Nadcházející konference OSN o změně klimatu v Durbanu je významnou událostí, kde by představitelé států měli tyto nové vědecké poznatky vzít v úvahu a vážně se zabývat plánem, jak zajistit bezpečnost lidských společností a ekonomik před negativními dopady změny klimatu.“

KONTAKTY

Barbora Hanžlová, koordinátorka Klimatické koalice, 274 822 150,
barbora.hanzlova@ecn.cz, www.zmenaklimatu.cz.

Jan Doležal, Analytické centrum Glopolis, 773 687 862, dolezal@glopolis.org,
www.glopolis.org.

ZDROJE

IPCC Special Report on Managing the Risks of Extreme Events and Disasters to Advance Climate Change Adaptation (SREX) – shrnutí: <http://ipcc-wg2.gov/SREX/>

Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC): www.ipcc.ch

Tisková zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu ke zveřejněné zprávě dne 18.11.2011: http://www.ipcc.ch/news_and_events/docs/srex/SREX_press_release.pdf

ČLENY KLIMATICKÉ KOALICE JSOU: Adra, o.s., Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Centrum pro dopravu a energetiku, Educon, Ekologický institut Veronica, Ekologický právní servis, Ekumenická akademie Praha, Glopolis, Greenpeace ČR, Hnutí DUHA, Přátelé přírody ČR.